

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

P9_TA(2022)0048

Priorytety UE na 66. sesję Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie priorytetów UE na 66. sesję Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet (2022/2536(RSP))

(2022/C 342/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając 66. sesję Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet i jej priorytetowy temat dotyczący osiągnięcia równości płci i wzmocnienia pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt w kontekście strategii politycznych i programów na rzecz zmniejszania ryzyka związanego ze zmianą klimatu, środowiskiem i klęskami żywiołowymi oraz projekt konkluzji z tej sesji,
- uwzględniając deklarację pekińską i pekińską platformę działania z 15 września 1995 r. oraz wyniki ich konferencji przeglądowych,
- uwzględniając Konwencję ONZ w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r.,
- uwzględniając art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając Agendę ONZ na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, zasadę, by „nie pozostawiać nikogo w tyle”, a w szczególności cel zrównoważonego rozwoju 1: wyeliminować ubóstwo, cel 3: zapewnić wszystkim ludziom zdrowe życie, cel 5: osiągnąć równości płci oraz poprawić warunki życia kobiet, cel 8: osiągnąć zrównoważony wzrost gospodarczy i cel 13: podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom,
- uwzględniając porozumienie przyjęte na 21. Konferencji Stron (COP 21) Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu (UNFCCC) w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. (porozumienie paryskie),
- uwzględniając rezolucję z 24 czerwca 2021 r. w sprawie 25. rocznicy Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju (ICPD25) (szczyt w Nairobi) ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2018 r. w sprawie kobiet, równouprawnienia płci i sprawiedliwości klimatycznej ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z 23 października 2020 r. w sprawie równouprawnienia płci w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa UE ⁽³⁾,
- uwzględniając unijny plan działania na rzecz równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet w działaniach zewnętrznych na lata 2021–2025 (GAP III),
- uwzględniając strategię UE na rzecz równości płci na lata 2020–2025 z dnia 5 marca 2020 r.,
- uwzględniając swoją rezolucję z 24 czerwca 2021 r. w sprawie sytuacji w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tej dziedzinie w UE w kontekście zdrowia kobiet ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0315.

⁽²⁾ Dz.U. C 458 z 19.12.2018, s. 34.

⁽³⁾ Dz.U. C 404 z 6.10.2021, s. 202.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0314.

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- uwzględniając konkluzje w sprawie płci i zmiany klimatu przyjęte na 26. Konferencji Stron UNFCCC (COP26), która odbyła się w Glasgow w dniach 31 października – 6 listopada 2021 r.,
  - uwzględniając art. 157 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że równość między mężczyznami i kobietami stanowi jedną z podstawowych zasad Unii Europejskiej, zapisaną w traktacie o Unii Europejskiej oraz w karcie praw podstawowych; mając na uwadze, że uwzględnianie aspektu płci jest zatem ważnym narzędziem we włączaniu tej zasady do polityk, środków i działań UE, w tym także do działań zewnętrznych;
- B. mając na uwadze, że podczas Czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet w Pekinie w 1995 r. 189 rządów na całym świecie, w tym Unia Europejska i jej państwa członkowskie, zobowiązało się do działania na rzecz równości płci i wzmocnienia pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt;
- C. mając na uwadze, że w ramach pekińskiej platformy działania z 1995 r. wyraźnie wskazano na powiązanie między płcią, środowiskiem i zrównoważonym rozwojem oraz stwierdzono, że kobiety mają do odegrania strategiczną rolę w rozwijaniu zrównoważonych i ekologicznych wzorców konsumpcji i produkcji, a także muszą uczestniczyć na równych prawach i na wszystkich szczeblach w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska;
- D. mając na uwadze, że w celach zrównoważonego rozwoju uznaje się związek między osiągnięciem równouprawnienia płci a wszystkimi celami zrównoważonego rozwoju, w tym celem nr 13 dotyczącym zmiany klimatu, a także przewiduje się możliwość zajęcia się podstawowymi przyczynami nierówności płci, a tym samym wzmocnienia odporności kobiet na zmianę klimatu;
- E. mając na uwadze, że różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn, w połączeniu z kryzysami klimatycznymi i środowiskowymi oraz klęskami żywiołowymi, są jednym z największych wyzwań naszych czasów, a ich wymiar transgraniczny dotyczy całej planety i ma nieproporcjonalny wpływ na kobiety w całej ich różnorodności, zwłaszcza te, które borykają się z dyskryminacją krzyżową, w sytuacjach marginalizowanych i w kontekście konfliktów;
- F. mając na uwadze, że kobiety w całej swojej różnorodności znajdują się w trudniejszej sytuacji i narażone są na większe ryzyko i obciążenia związane ze skutkami zmiany klimatu oraz katastrofami środowiskowymi i naturalnymi z różnych powodów, począwszy od nierównego dostępu do zasobów, edukacji, możliwości zatrudnienia i praw do ziemi, po dominujące normy społeczne i kulturowe oraz zróżnicowane doświadczenia związane z dyskryminacją krzyżową;
- G. mając na uwadze, że bezprecedensowy kryzys spowodowany pandemią COVID-19 i jego wieloaspektowe skutki dla społeczeństwa, w tym pogłębienie istniejących wcześniej nierówności społecznych i różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn, mogą mieć negatywny wpływ na wdrażanie skutecznych działań w dziedzinie klimatu uwzględniających aspekt płci;
- H. mając na uwadze, że zmiana klimatu zachodzi na całym świecie, ale bardziej destrukcyjnie działa na kraje i społeczności najmniej odpowiedzialne za globalne ocieplenie; mając na uwadze, że ci, którzy dysponują mniejszymi zasobami finansowymi potrzebnymi, aby się dostosować, będą najbardziej dotknięci skutkami zmiany klimatu i najbardziej je odczuwają;
- I. mając na uwadze, że zmiana klimatu powoduje wzrost przesiedleń, ponieważ ludzie są zmuszani do opuszczenia tymczasowo lub na stałe swoich domów ze względu na warunki środowiskowe uniemożliwiające im pozostanie; mając na uwadze, że od 2010 r. każdego roku z powodu katastrof związanych z klimatem wysiedla się średnio 21,5 mln osób; mając na uwadze, że według danych ONZ kobiety i dziewczęta stanowią 80 % osób przesiedlonych w wyniku zmiany klimatu oraz osób najbardziej dotkniętych ekstremalnymi temperaturami i klęskami żywiołowymi;
- J. mając na uwadze, że negatywne skutki zmiany klimatu i wynikające stąd negatywne konsekwencje dla sytuacji społeczno-gospodarczej mogą prowadzić do poważnych naruszeń podstawowych praw kobiet i dziewcząt, zwłaszcza w przypadku osób wewnętrznie przesiedlonych, migrantów i osób ubiegających się o azyl, takich jak zwiększone ryzyko przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, wykorzystywanie i handel ludźmi, przymusowe małżeństwa, pobieranie narządów oraz skutki wynikające z ograniczonego dostępu do opieki zdrowotnej, w tym usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego i psychicznego;

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- K. mając na uwadze, że równość płci i prawa kobiet to prawa człowieka i jednocześnie warunek konieczny do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, skutecznego zarządzania wyzwaniami związanymi ze zmianą klimatu, pokoju i stabilności w kontekście środowiskowym oraz uczciwej i sprawiedliwej transformacji, która nie pozostawia nikogo bez pomocy; mając na uwadze, że wszystkie działania w dziedzinie klimatu muszą uwzględniać perspektywę płci i perspektywę intersekcyjną oraz zapewniać równy udział kobiet w całej ich różnorodności w organach decyzyjnych na wszystkich szczeblach;
- L. mając na uwadze, że nierównomierny udział kobiet w procesach decyzyjnych i rynkach pracy pogłębia zjawisko nierówności i często uniemożliwia kobietom pełne przyczynianie się do kształtowania polityki, planowania i wdrażania w kontekście zmiany klimatu oraz zagrożeń środowiskowych i klęsk żywiołowych oraz ich udział w tych procesach;
- M. mając na uwadze, że sprawiedliwa transformacja uwzględniająca aspekt płci ma potencjał tworzenia godnych miejsc pracy dla kobiet; mając na uwadze, że kobiety nadal napotykają bariery strukturalne i kulturowe utrudniające uczestnictwo we wszystkich aspektach transformacji energetycznej i klimatycznej; mając na uwadze, że pod względem zatrudnienia sektor energetyczny pozostaje jednym z najbardziej zrównoważonych pod względem płci sektorów gospodarki na świecie;
- N. mając na uwadze, że kobiety, zwłaszcza samotnie wychowujące dzieci, kobiety doświadczające dyskryminacji krzyżowej oraz kobiety powyżej wieku emerytalnego, są w nieproporcjonalny sposób dotknięte zarówno zmianą klimatu, jak i ubóstwem; mając na uwadze, że kobiety w całej swojej różnorodności również częściej doświadczają ubóstwa energetycznego w pewnym momencie swojego życia; mając na uwadze, że transformacja ekologiczna powinna również uwzględniać wymiar społeczny i wymiar płci;
- O. mając na uwadze, że wiele małych gospodarstw rolnych należy do kobiet, które w nieproporcjonalnym stopniu odczuwają skutki zmiany klimatu i ekstremalnych zjawisk pogodowych, co doprowadzi do niedoboru żywności i wody oraz zwiększy ich ryzyko niedożywienia;
- P. mając na uwadze, że porozumienie paryskie zakłada, iż przy podejmowaniu działań ukierunkowanych na rozwiązanie problemu zmiany klimatu w ramach wdrażania tego porozumienia strony powinny brać pod uwagę odpowiednie nałożone na nie obowiązki dotyczące kwestii praw człowieka i równouprawnienia płci;
- Q. mając na uwadze, że kobiety muszą odgrywać większą rolę w sferze zmian klimatycznych jako liderki, wybrane przedstawicielki, specjalistki i techniczne inicjatorki zmian; mając na uwadze, że kobiety są nadal niedostatecznie reprezentowane w organach decyzyjnych ds. zmiany klimatu na szczeblu krajowym w państwach członkowskich UE i na szczeblu unijnym, w tym w Parlamencie Europejskim, oraz stanowią jedynie 32 % siły roboczej zajmującej się odnawialnymi źródłami energii na świecie^(?);
- R. mając na uwadze, że w strategii UE na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025 uznano aspekt płci w zmianie klimatu; mając na uwadze, że plan działania GAP III po raz pierwszy obejmuje priorytetowy obszar dotyczący zmiany klimatu i środowiska; mając na uwadze, że polityka klimatyczna UE może mieć znaczący wpływ na ochronę praw człowieka i propagowanie globalnych polityk klimatycznych uwzględniających aspekt płci;

Osiągnięcie równouprawnienia płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt w kontekście polityki i programów dotyczących zmiany klimatu, środowiska i ograniczania ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi

1. występuje do Rady z następującymi zaleceniami:
  - a) ponownie potwierdzić swoje niezachwiane zobowiązanie na rzecz pekińskiej platformy działania i późniejszych konferencji przeglądowych oraz szeregu określonych w niej działań na rzecz równouprawnienia płci;
  - b) podkreślić znaczenie pozytywnego wyniku 66. sesji Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet, która odbędzie się w dniach 14–25 marca 2022 r., w tym poprzez przyjęcie zestawu dalekosiężnych i ambitnych zobowiązań przedstawionych w deklaracji politycznej;

^(?) Briefing EPRS, Pekinśka platforma działania – przegląd po 25 latach i przyszłe priorytety, 27 lutego 2020 r., dostępne pod adresem: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/pl/document/EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/pl/document/EPRS_BRI(2020)646194)

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- c) doprowadzić do pełnego zaangażowania Parlamentu i jego Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia w proces decyzyjny dotyczący stanowiska UE na 66. sesję Komisji ONZ ds. Statusu Kobiet oraz zadbać o to, by dysponowała odpowiednimi informacjami oraz by miała dostęp do dokumentu zawierającego stanowisko UE przed negocjacjami;
- d) dopilnować, by UE wykazała się silnym przywództwem oraz by zajęła jednolite stanowisko w sprawie znaczenia wzmocnienia pozycji kobiet i osiągnięcia równości płci w kontekście przeciwdziałania zmianie klimatu, a także by podjęła zdecydowane działania w celu jednoznacznego potępienia wszelkich form sprzeciwu wobec równości płci lub środków podważających prawa kobiet oraz ich niezależność i emancypację w każdej dziedzinie;
- e) zobowiązać się do zdecydowanego wspierania prac Jednostki Narodów Zjednoczonych ds. Równości Płci i Uwłasnowolnienia Kobiet (UN Women), która jest głównym podmiotem w systemie ONZ działającym na rzecz wspierania praw kobiet i łączenia wszystkich odpowiednich podmiotów w celu doprowadzenia do zmiany polityki i koordynacji działań; wezwać wszystkie państwa członkowskie ONZ wraz z UE do zapewnienia odpowiedniego finansowania UN Women;
- f) potwierdzić zobowiązania na rzecz równości płci i wzmocnienia pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt, podjęte na odnośnych szczytach i konferencjach ONZ, w tym na Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz w jej programie działania, a także w dokumentach końcowych z jej przeglądów;
- g) uznać, że kobiety w całej ich różnorodności, w szczególności należące do ludów tubylczych i innych społeczności zależnych od zasobów naturalnych, są w nieproporcjonalny sposób dotknięte zmianą klimatu, degradacją środowiska i klęskami żywiołowymi, takimi jak utrata ekosystemów, utrata dostępu do kluczowych zasobów naturalnych, niedożywienie oraz choroby układu oddechowego, choroby związane z wodą i przenoszone przez wektory;
- h) uwzględnić wpływ pandemii COVID-19 na działania w dziedzinie klimatu uwzględniające aspekt płci oraz zadbać o to, by wszystkie strategie i programy klimatyczne odzwierciedlały te skutki i miały na celu wzmocnienie odporności i zdolności adaptacyjnych kobiet;
- i) przypomnieć swój cel, jakim jest wspieranie i rozwijanie odnowionego pięcioletniego planu działania w sprawie równości płci uzgodnionego na COP25 w celu promowania równości płci w procesie UNFCCC, oraz dawać przykład poprzez zobowiązanie się do osiągnięcia zrównoważonej pod względem płci reprezentacji w delegacjach do UNFCCC;
- j) wyraźnie podkreślać, że kobiety i dziewczęta są nie tylko dotknięte zmianą klimatu, ale też zdecydowanie inicjują zmiany w transformacji klimatycznej; zobowiązać się do znaczącego i równego udziału kobiet w całej ich różnorodności w organach decyzyjnych na wszystkich szczeblach polityki i działań w dziedzinie klimatu, a także w rozwiązywaniu sytuacji pokonfliktowych; zapewnić równy udział kobiet w opracowywaniu i wdrażaniu ambitnych i lokalnych programów gotowości, łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej, zapewniając tym samym skuteczne transformacyjne działania w dziedzinie klimatu pod względem płci, zmniejszanie ryzyka związanego z klęskami żywiołowymi oraz inkluzywne i zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi; promować szeroki i znaczący udział społeczeństwa obywatelskiego, organizacji kobiecych i grup marginalizowanych w procesie decyzyjnym i politycznym na wszystkich szczeblach; zachęcać do uczestnictwa w szczególności młodzież i młode kobiety;
- k) podjąć natychmiastowe kroki w celu przeciwdziałania zmianie klimatu, aby zapobiec ucieczce ludzi z ich domów i społeczności, a tym samym stawić czoła rosnącemu zjawisku wysiedleń spowodowanych zmianą klimatu;
- l) popierać, wspierać i podejmować konkretne działania mające na celu ochronę kobiet zagrożonych z powodu zmiany klimatu i katastrof środowiskowych, zwłaszcza przed przesiedleniami, ubóstwem, handlem ludźmi, przemocą ze względu na płeć i brakiem bezpieczeństwa żywnościowego oraz zagrożeniami dla ich źródła utrzymania, a także zapewnić im dostęp do podstawowych usług oraz odpowiednich i dostępnych urzędzeń sanitarnych oraz ochronę ich zdrowia fizycznego i psychicznego, w tym zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw w tym zakresie;
- m) zwiększyć zaangażowanie w walkę z przemocą ze względu na płeć we wszystkich jej formach, zwłaszcza w świetle zwiększonego ryzyka dla kobiet dotkniętych zmianą klimatu; wzmocnić prewencję i zapewnić wsparcie ofiarom w celu uniknięcia wtórnej wiktyimizacji; podtrzymać zobowiązanie w ramach partnerstwa regionalnego i międzynarodowego do pomocy w ukierunkowaniu i finansowaniu walki z przemocą ze względu na płeć;

Czwartek, 17 lutego 2022 r.

- n) przeciwdziałać nasilającej się przemocy ze względu na płeć w konfliktach zbrojnych, w tym przemocy seksualnej, zwłaszcza na obszarach dotkniętych zmianą klimatu, i zdecydowanie ją potępiać w ramach stosunków zewnętrznych i wszelkich postanowień dotyczących praw człowieka w umowach międzynarodowych;
- o) opowiadać się za wdrożeniem ukierunkowanych środków na rzecz równouprawnienia płci w połączeniu z uwzględnianiem aspektu płci w polityce ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu; wdrożyć systematyczne oceny wpływu w aspekcie płci w oparciu o gromadzenie zdezagregowanych danych w celu lepszego zrozumienia specyficznych dla płci aspektów zmiany klimatu i klęsk żywiołowych oraz zapewnienia wiedzy fachowej na temat płci w odpowiednich działaniach i strategiach w dziedzinie klimatu, w tym w ramach Europejskiego Zielonego Ładu; przyjąć i wdrożyć takie metody sporządzania budżetu oraz praktyki i plany działania, które uwzględniają aspekty płci, w celu zapewnienia odpowiedniego finansowania przeznaczonego na promowanie równości płci;
- p) uznać powiązania między działaniami w dziedzinie klimatu uwzględniającymi aspekt płci a sprawiedliwą transformacją w celu promowania inkluzywnych możliwości dla wszystkich w zielonej gospodarce; dopilnować, aby wszelkie strategie polityczne związane z transformacją ekologiczną uwzględniały potrzeby związane z płcią i nie wpływały negatywnie na kobiety, dziewczęta i osoby doświadczające dyskryminacji krzyżowej;
- q) zobowiązać się do zorganizowania ukierunkowanych na kwestie równouprawnienia płci szkoleń dla urzędników UE, zwłaszcza tych, którzy zajmują się strategiami dotyczącymi rozwoju i klimatu;
- r) budować i wzmacniać odporność kobiet i dziewcząt w kontekście zmiany klimatu, degradacji środowiska i klęsk żywiołowych poprzez inwestowanie w usługi społeczne uwzględniające aspekt płci, systemy opieki zdrowotnej i społecznej oraz zapewnienie godnej pracy;
- s) opowiadać się za zwiększeniem wysiłków na rzecz większej integracji kobiet na rynku pracy oraz zwiększyć wsparcie dla przedsiębiorczości kobiet w obszarze technologii i badań w dziedzinie klimatu i środowiska; pobudzać innowacje w tych kluczowych obszarach przy jednoczesnym wspieraniu niezależności finansowej kobiet;
- t) apelować do UE i państw członkowskich o promowanie dostępu kobiet w całej ich różnorodności do nowych możliwości zatrudnienia w ramach transformacji ekologicznej w celu zapewnienia, by ekologiczne miejsca pracy były równie korzystne i dostępne dla wszystkich; ułatwiać i zwiększać dostęp kobiet do informacji i edukacji, w tym w dziedzinie nauki, technologii i ekonomii, co pozwoli na podnoszenie ich wiedzy, umiejętności i możliwości uczestnictwa w decyzjach dotyczących środowiska przy jednoczesnym zwalczaniu stereotypów związanych z płcią;
- u) uznać fakt, że sektory, w których większość siły roboczej stanowią kobiety, są neutralne pod względem emisji dwutlenku węgla (np. opieka); wykorzystać ten fakt i możliwości, jakie oferuje, oraz promować te sektory jako sposób na przeciwdziałanie zmianie klimatu i na sprawiedliwą transformację;
- v) wzywać państwa członkowskie i UE do pełnego wdrożenia GAP III i do realizacji celów priorytetowego obszaru dotyczącego zmiany klimatu i środowiska;
- w) chronić prawa kobiet obrończyń praw człowieka zajmujących się ochroną środowiska i udzielać im konkretnego wsparcia oraz dopilnować, by przeprowadzono dochodzenia w sprawie naruszeń i nadużyć wobec nich oraz by sprawcy zostali pociągnięci do odpowiedzialności; zadbać o to, by lokalne organizacje działające na rzecz praw kobiet otrzymywały wsparcie poprzez zapewnienie odpowiedniego finansowania i zniesienie ograniczeń blokujących ich zdolność do działania;
- x) podkreślać potrzebę ochrony i promowania praw grup doświadczających wielorakich i intersekcyjnych form dyskryminacji, w tym kobiet z niepełnosprawnościami, kobiet ciemnoskórych i kobiet o innym kolorze skóry, migrantek i kobiet z mniejszości etnicznych, kobiet starszych, kobiet na obszarach wiejskich i wyludnionych, samotnych matek i osób LGBTIQ; działać na rzecz promowania koncepcji zwalczania dyskryminacji z wielu przyczyn jednocześnie oraz na rzecz uwzględniania analizy przekrojowej we wszystkich organach ONZ oraz w UE i jej państwach członkowskich;

o

o o

2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji/ wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz specjalnemu przedstawicielowi UE ds. praw człowieka.